

Az Emberfia

A szó eredeti értelmében mindnyájan emberfiak vagyunk, de az Emberfia mint név Dániel próféta óta a zsidók által régi időktől kezdve várt Szabadítóhoz, a Messiáshoz vagy Fölkenthez kapcsolódik:

„Láttam az éjjeli látomásban, hogy íme, az ég felhőin valaki közeledik. Olyan volt, mint az Emberfia. Amikor az Ősöreghez ért, színe elé vezették. Hatalmat, méltóságot és királyságot adott neki. Minden népnek, nemzetnek és nyelvnek neki kellett szolgálnia. Hatalma örök hatalom volt, amely nem enyészik el soha, és királysága nem megy veszendőbe.” (Dániel 7,13-14)

Izajás (Ézsaiás) Dánielénél korábbi jövendölései szólnak a legbővebben a Messiásról. Ő az Úr Szolgájaként nevezi meg a Messiást; ebben az értelmezésben a régi zsidó és keresztény hagyomány megegyezik. Négy ének szól a Szolgáról, akit az Úr a „nemzetek világosságává tesz”, hogy üdvössége „eljusson a föld határáig”. (Izajás 49,6) A szelíd, halk szavú Szolga, aki megnyitja a vakok szemét, és kiszabadítja „a tömlőből azokat, akik a sötétségben ülnek”, nem védekezik, amikor az emberek megalázzák és megkínózzák őt: „...én nem álltam ellen, és nem hátráltam meg. / Hátamat odaadtam azoknak, akik vertek, / arcomat meg, akik tépáztak. / Nem rejtettem el arcomat azok elől, / akik gyaláztak és leköpdöstek.” (50,5-6) Az Úr Szolgája „a mi betegségeinket viselte, / és a mi fájdalmaink neheztedek reá, / mégis (Istentől) megvertnek néztük.” Pedig „a mi bűneinkért szúrták át, / a mi gonoszságainkért törték össze; (...) az ő sebei szereztek nekünk gyógyulást.” (53, 4-5) „Igen, kitepték az élők földjéből, és bűneink miatt halállal sújtották.” (53,8) A halál azonban nem lesz úr rajta, és végül diadalmaskodik: „fönséges lesz és felmagasztalják, / és nagy dicsőségre emelkedik. (...) ... királyok némulnak el színe előtt.” (52,13.15) „Mind, aki közületek féli az Urat, / az ő szolgája szavára hallgasson.” (50,10)

A Messiás királyként ítéletet tart majd a nemzetek között, és igazságot szolgáltat. Országában bőség lesz, és véget ér minden nyomorúság. „Széttöri a harci íjakat, / és békét hirdet a népeknek” (Zakariás 9,10); „hatalmát kiterjeszti / egészen a föld határáig. / Ő maga a béke lesz.” (Mikeás, 5,3-4a)

A Messiás személyét illetően megoszlanak a vélemények. Egyes elemzők szerint az előbbiekben leírt két feladat (önmaga feláldozása a világ bűneiért, valamint az emberek fölötti hatalom átvétele a végső időkben) alapján tulajdonképpen két külön Messiásról kell beszélnünk. Vita tárgya, hogy végül is emberi természettel bír-e csupán, vagy pedig isteni lényege (is) van? Dániel szerint – mint láttuk – az Emberfia soha el nem enyésző örök hatalmat vesz át, ami gyarló emberhez semmiképpen nem köthető. Izajás pedig így jövendöl: „gyermek születik, / fiú adatik nekünk, / s az ő vállára kerül az uralom. / Így fogják hívni: / Csodálatos Tanácsadó, Erős Isten, / Örök Atya, Béke Fejedelme.” (9,5) Vagyis „maga az Isten jön el, hogy szabadulást hozzon” nekünk (35,4). Ennek ellenére a mai messiásváró zsidók bizonyos része inkább egy rendkívüli képességekkel megáldott emberi lénynek gondolja Őt.

Jézus élete és megígért újra eljövetele beteljesíti az előbbiekben vázaltszerűen idézett jövendöléseket. Nem lehet kétséges számunkra, hogy valóban Ő a Messiás, különösen mert maga is annak vallotta magát. A Szentírás mind a négy szerzőjénél mint Emberfiáról beszél önmagáról. A legnyíltabban a Jákob kútjánál neki inni adó samariai nőnek szól erről; amikor az a Messiást említi, Jézus kijelenti: „Én vagyok az, aki veled beszélek.” (János 4,26) Elismeri ezt az apostolok előtt is, amikor kérdésére, hogy ki Ő, Péter azt válaszolja: „Te vagy Krisztus, az élő Isten Fia” (Máté 16,16). Krisztus – mint tudjuk – görögül azt jelenti: Fölkent, vagyis Messiás. Amikor elfogják, és a zsidó főtanács elé állítják, a főpap kérdésére: „...te vagy-e a Messiás, az élő Isten Fia?”, Jézus így válaszol: „Magad mondtad.” Majd méltósággal

hozzáteszi: „De mondom nektek, mostantól látni fogjátok az Emberfiát, amint a Mindenható jobbán ül, és amint majd eljön az ég felhőin.” (Máté 26,63-64)

A tanításait hallgatók nem egyszer megjegyezték, hogy úgy beszél, mint akinek hatalma van. Csodás cselekedetei is hatalmát bizonyítják. A hetedik nap Isten által elrendelt megszenteléséről, nyugalomban, munka nélkül való eltöltéséről, aminek megszegéséért Mózes halálbüntetést írt elő, Jézus így nyilatkozik: „Az Emberfia ura a szombatnak is.” (Máté, 12,8) A zsidók felháborodnak, amikor a bénának azt mondja: „...bocsánatot nyernek a bűneid”, mert csak Istennek van hatalmában a bűnöket megbocsátani. „Tudjátok hát meg” – válaszol Jézus – „az Emberfiának van hatalma a földön a bűnök megbocsátására.” (Máté 9,2.6) Feltámadása után ezt a hatalmat átadja az apostoloknak is: „Akinak megbocsátjátok bűneit, az bocsánatot nyer, s akinek megtartjátok, az bűnben marad.” (János, 20,23)

Az Atyához való viszonyáról ezt mondta Jézus: „...én és az Atya egy vagyunk.” Ezért: „Aki hisz bennem, nem bennem hisz, hanem abban, aki küldött, s aki lát, azt látja, aki küldött.” (János 10,30; 12,44) Ezzel Jézus arról vall, hogy Ő nem csupán ember, hanem egylényegű az Atyával, vagyis Isten. De nem önmagában álló külön Isten, hanem az Egy Isten külön személyként megjelenő lénye.

Az Evangéliumból az is kiderül, hogy Jézus nem a világra jötték születt. Amikor egy alkalommal hallgatói felháborodtak, mert úgy beszélt, mint aki Ábráhámmal találkozott, Jézus azt válaszolta: „Bizony, bizony, mondom nektek: Mielőtt Ábrám lett, én vagyok.” (Ebben visszacseng Isten válasza, amelyet a nevét kérdező Mózesnek adott: „Én vagyok, aki vagyok. ... Így beszélj Izrael fiaihoz: Aki van, az küldött engem hozzátok.” – A Kivonulás könyve, 3,14) Egy imájában pedig ezt mondja az Atyának: „...már a világ teremtése előtt szeretél.” (János 8,58; ill. 17,24)

Jézus kereszthalálával teljesült a messiási (krisztusi) jövendölések első része. Feltámadása Isten voltának egyik beszédes bizonyítéka. Mielőtt visszatérne az Atyához, a tizenegy tanítványnak így rendelkezik: „Én kaptam minden hatalmat égen és földön. Menjetek tehát, tegyétek tanítványommá mind a népeket! Kereszteljétek meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevére, és tanítsátok meg őket mindannak a megtartására, amit parancsoltam nektek. S én veletek vagyok mindennap, a világ végéig.” (Máté 28,18-20)

A történelem során, különösen az utóbbi századokban sokszor és sokan megkérdőjelezték az Evangélium egyes részeinek vagy akár egészének szavahihetőségét. Napjaink talán legjelentősebb ilyen vállalkozása az 1985-ben Kaliforniában alakult Jézus Szeminárium (Jesus Seminar). Több tucat tudós, egyetemi tanár, a bibliakutatás és a krisztológia „szakemberei” ülnek itt össze időközönként, hogy megrajzolják a „történeti Jézus” arcképét. Tanácskozásaik egyik megállapítása, hogy az öt újszövetségi Szentírásban (a Tamáséval együtt) a Jézusnak tulajdonított szövegeknek mindössze 18%-a tekinthető hitelesnek, a többit a keresztény egyház tette hozzá ideológiai célokból az idők folyamán. Munkamódszerük lényege: az elemzéshez olyan kritériumokat állítani fel, amelyek használatával a szervezők által megtervezett következtetésekre lehet jutni. Hiszen a „racionális” végeredmény biztosítéka az eszesen megválasztott kiindulópont.

Ne hagyjuk magunkat megtéveszteni az „okosoktól”, az Igazság nincs a birtokukban. Amikor az idő megérett, Jézus látható alakban visszatér hozzánk: „feltűnik az égen az Emberfia jele, és a mellét veri a föld minden népe, mert látja, amint az Emberfia eljön az ég felhőin, nagy hatalommal és dicsőséggel. Elküldi angyalait hangos harsonaszóval, s összegyűjtik a választottakat a szélrózsa minden irányából, az ég egyik szélétől a másikig. (...) Azt a napot és órát azonban nem tudja senki, még az ég angyalai sem, csak az Atya.” (Máté 24,30-31.36) „Legyetek hát készen” – mondta Jézus –, „mert az Emberfia abban az órában jön el, amelyikben nem is gondoljátok.” (Máté 24,44) Elfoglalja helyét királyi trónján, és országa – mint tudjuk – „nem ebből a világból való” (János 18,36). Akkor majd véget ér

minden nyomorúság, a gonoszság végre elnyeri méltó jutalmát, és ahogy a mi Urunk, Jézus Krisztus mondta (Máté 13,43): „...az igazak ragyogni fognak, mint a nap Atyjuk országában.”
Segítsen bennünket Urunk, hogy méltóvá legyünk az igazakhoz soroltatásra.

2001. június